

Freagair gach ceist

- Cuid A : An Litríocht 30m
- Gearrscannán – El Toro : Líon na bearnaí don achoimre

phríomhcharactar	tarbhcheomhráiceoir	sásta	dinnéar	barróg
chléca	ag piocadh air	gránna le	bulaiocht	eineálta
tarbh	seasamh suas	mhám	buaileann	in-aghaidh

Cian is ainm do priomhcharactar an scannán El Toro. Níl Cian sásta ar scoil. Tá Seán Ó Maille og piocadh air ar scoil. Bíonn sé ag magadh faoi Chian. Cuireann sé rudai gránna ina mhála scoil cosúil le luch. Bulaiocht atá i gceist. Buaileann Seán Ó Máille Cian sa bholg. Níl Cian róshásta sa bhaile. Tá a mhám imithe. Níl a dhaid sásta agus bíonn a dhaid gránna le Cian go minic. Tá feirm ag a dhaid. Ceannaíonn sé tarbh. Oíche amháin, tosaíonn tarbhcomhráiceoir ag caint le Cian ón teilifís. Deir sé le Cian go bhfuil sé in am dó seasamh suas dó féin. Deir sé gur cheart do Chian troid in aghaidh an tarbh cosúil leis féin.

Téann Cian go dtí an pháirc. Troideann sé in aghaidh an tairbh lena chroí dearg. Feiceann a dhaid Cian ag troid in aghaidh an tairbh. Bíonn a chroí ina bhéal. Ritheann sé chuit Cian. Tugann sé barróg dó. Deir sé go ndéanfaidh sé dinnéar deas dó. Míníonn Cian go bhfuil sé in am dó seasamh suas dó féin. Deir daid go bhfuil a fhios aige go raibh imeacht a mhaime dian ar Chian.

Braithimid go mbeidh daid níos ineálta le Cian as seo amach.

39/30

- Cuid B : Gramadach 20m

An Aimsir Chaite – cuir na briathra a leanas san aimsir chaite

14/20

- (bris) Seán an fhuinneog inné. Bhris Seán an fhuinneog inné.
- (an cuir) Orla an leabhar ar ais ar na mbord? An chuir Orla an leabhar ar ais ar na mbord?
- (ní fill) sí ar a rang Mata an tseachtain seo caite. Ní fill sí ar a rang Mata an tseachtain seo caite.
- (ól sinn) an sú oráiste lenár mbriofeasta ar maidin. D'fhamar
- (ní glan) siad an bord tar éis cocaireachta sa chistin ar scoil. Ní ghlan
- (ceannaigh sé) na milseáin uilig don choisir inné. Cheannaigh sé
- (an bailigh sinn) na coipleadhar don múinteoir arúinné? An bhaillíonnar
- (Déan) sí a hobair bhaile go léir roimh a sé inné. Rinne
- (tar) mé ar scoil ar an mbus ar maidin. Tháinig
- (ní bí) mo chara i mo rang Béarla inniu. Ní raibh

Léigh an sliocht agus freagair na ceisteanna

Micheál D. Ó hUiginn – Uachtarán na hÉireann

- Is é Micheál D. Ó hUiginn Uachtarán na hÉireann i láthair na huairé. Toghadh mar uachtarán é ar an 11 Samhain, 2011. Is é ár naóú huachtarán é. Cosúil le gach Uachtarán a bhi ar Éirinn roimhe, tá sé ina chónai in Áras an Uachtaráin i bPáirc an Fhionnúisce i mBaile Átha Cliath. Tá clú agus cáil air mar pholaiteoir agus mar scoláire.
- Rugadh an tUachtarán Ó hUiginn i gCathair Luimnigh ar an 18 Aibreán, 1941 ach d'fhás sé suas ar fheirm in aice le Cora Chaitlin, Co. an Chláir. D'fhreastail sé ar bhunscoil Bhaile an Chathraigh agus ina dhiaidh sin ar Choláiste Fhlannáin, in Inis. D'oibrigh sé i monarcha agus mar chléireach bainc sular fhreastail sé ar Ollscoil na hÉireann, Gaillimh. Ina dhiaidh sin rinne sé staidéar in Ollscoil Mhanchain i Sasana agus in Ollscoil Indiana i Meiriceá freisin.
- Ba léachtóir é in Ollscoil na hÉireann, Gaillimh. Bhí suim ar leith aige sa pholaitiocht agus a bheith ag obair ar son na gnáthmhuintire agus ar son daoine faoi mhíbhuntáiste. Ni haon ionad mar sin gur toghadh mar ionadai poiblí é. Chaith sé naoi mbliana mar Sheanadóir i Seanad Éireann agus cúig bliana is fiche mar Theachta Dála i nDáil Éireann.
- Bhí sé ina Aire Ealaion, Cultúir agus Gaeltachta idir na blianta 1993 agus 1997. Chuir sé an-bhéim ar scannánaiocht agus ar ealaiona na hÉireann. Is faoina stiúir a bunaoth TG4 i 1996. Labhair sé amach i geónai ar son chearta an duine. In 2014, thug sé cuairt oifigiúil ar Shasana, an chéad Uachtarán Éireannach a rinne sin.
- Tá sé pósta le Sabina. Tá ceathrar clainne acu. Is aisteoir i a bhean chéile. Is file cumasach é Micheál D. Ó hUiginn agus tá ceithre leabhar filiochta scriofa aige. Craoltóir is ea é freisin agus rinne sé clár faisnéise bunaithe ar shaor an tair-pholaiteora an Dr Nollaig de Brún. Cinnte is duine cróga, cumasach agus inspioráideach é.

A Shoilse, Uachtarán na hÉireann

- Cathair a toghadh Micheál D. Ó hUiginn mar Uachtarán na hÉireann? (Alt 1)
11 Samhain 2011
- Aimníogh post amháin a bhi ag Micheál D. Ó hUiginn sular fhreastail sé ar an ollscoil. (Alt 2)
Clár bainc
- Cé mhéad bliain a chaith sé mar Theachta Dála i nDáil Éireann? (Alt 3)
Naoi mbliana Cúig bliana is fiche
- Cad a rinne Uachtarán na hÉireann in 2014? (Alt 4)
Thug sé cuairt oifigiúil ar Shasana
- Cé mhéad leabhar filiochta atá scriofa ag Micheál D. Ó hUiginn? (Alt 5)
Tá ceithre leabhar filiochta scrioftha aige

30/30

Cén scéal a chuirde ar líne? Faiste dhui gur
bhlag. Mar is eol daibh, tá an-suin agam i mo
cheantar. Mar sin i mbog na seachtain seo,
beidh mé agus sainct faciu mo cheantar agus mo
threach.

Tá mé i mo chonai i dtíoch leathroisfe i Leamhán,
Bhile Atha Cliath. Tá mo chearch sunt agus
chaoch gearr do stád an mbus. Thius stáighre,
tí dhá seomra foltcha agus trí seomra leapa. 1+2
Thius stáighre, tá cistín seomra bia, seomra sun agus
seomra foltcha amháin. ~~Fa~~ Tírpeall an tí,
glanainn mo seomra agus tugainn aivé don peata. 3
~~Fa~~ Is é mo seomra leapa an seomra is fearr
lom mar is é mo seomra fein é. 4
~~Fa~~ 5
~~Fa~~ 6+7

Tá a lár aiseanna i mo cheantar, mar shapála,
ta meánscoil, bunscoil, báire, ollathargadh, leabharlann
agus beidh linn snátha. ~~Tá a lár siopáid ann~~ 8
~~freisin, mar shapála, siopa seodra, siopa crua-~~
~~láraí, siopa éadaigh, cogaistíl agus siopp na~~
~~spéaltaí.~~ ~~Fa~~ 9
~~Fa~~ 10
~~Fa~~ 11

Dhuel a chuirde, sin é don seachtain seo. Cad
a ~~úspainn~~ ~~ribh~~ faoir topaí seo, an bhfuil níos
mó faoi cheantar mar? Faigh maitéas! ~~Le do thóil!~~

Go dtí an chead uair eile, slán!

12	2
14	13
3	2
3	5
47	50